

Крфска декларација (1917)

Прва страна

Последња страна

ДЕКЛАРАЦИЈ А

На конференцији чланова прошлог коалиционог и садашњег кабинета Краљевине Србије и представника Југословенског одбора са седиштем у Лондону, који су до сада паралелно, а у присуству и уз сарадњу Председника Народне Скупштине, измењане су мисли о свима питањима, која су скопчана са будућим заједничким државним животом Срба, Хрвата и Словенаца.

Срећни смо, што и овом приликом можемо констатовати, да је међу члановима конференције и овога пута владала једнодушност у свима питањима будућег заједничког државног живота.

Пре свега, представници Срба, Хрвата и Словенаца понова и најодсудније наглашавају, да је овај наш троимени народ један и исти, по крви, по језику, по заједничким животним интересима свога националног опстанка и свестраног развоја свога моралног и материјалног живота.

Идеја о његовом националном јединству никада се није гасила, ма да је сва моћ умна и физичка националног му непријатеља била управљена противу његовог јединства, његове слободе и националног опстанка. Био је подвојен у више држава, а у самој Аустро-Угарској издељен, не на три племенска имена, него на једанаест покрајинских управа и тринаест законодавстава. Осећај његовог националног јединства и дух за слободом и независношћу одржали су га у непрекидним вековним борбама на истоку са Турцима, а на западу са Немцима и Мађарима.

Бројно слабији и од источног и од западног непријатеља, он није могао сам обезбедити своје народно и државно јединство, своју слободу и своју независност, јер и на истоку и на западу његовом владао је противу њега сурови принцип: сила над правдом.

Али је наш народ дочекао час, кад није више усмаљен у својој борби. Борба коју је немачки милитаризам наметнуо Русији, Француској и Енглеској за одбрану њихове части и слободе и слободе и независности малих држава, претворила се у борбу за слободу света, за победу права над силом. Сви народи, који љубе слободу и независност, удружили су се да се заједнички бране, да по цену свих жртава спасу цивилизацију и слободу, да створе нов међународни поредак, заснован на правди и слободи свакога народа да се сам опредељује и сам оснива свој државни и независни живот, те да се на тај начин заснује нов, миран и трајан период развитка и напретка човечанства, и обезбеди свет за вечита времена од овакве катастрофе, што је проузроковала освајачка жеђ немачког империјализма.

Племенитој Француској, која је прокламовала принцип слободе народа, и слободоумној Енглеској прудружише се велика америчка Република и нова слободна и демократска Русија, да у својим манифестима објаве победу слободе и демократије, као главни циљ рата, а начело слободног самоопредељења народа, као основни принцип новог међународног поретка.

Наш троимени народ, који је највише страдао од грубе силе и неправде, који је за своје право слободног самоопредељења поднео највеће жртве, прихватио је са одушевљењем тај узвишени принцип као главни циљ ове страшне борбе, у којој је гурнуло цео свет непоштовање права самоопредељења народа.

И ауторизовани представници Срба, Хрвата и Словенаца, констатујући да је једини и неодступни захтев нашега народа, захтев који он поставља на основу начела слободног самоопредељења народа да буде потпуно ослобођен сваког туђинског ропства и уједињен у једној слободној националној и независној држави, сложили су се, да та њихова заједничка држава буде заснована на овим модерним и демократским принципима:

1) Држава Срба, Хрвата и Словенаца, познатијих и под именом јужних Словена или Југословена, биће слободна, независна Краљевина с јединственом територијом и

јединственим држављанством. Она ће бити уставна, демократска и парламентарна монархија на челу са династијом Крађорђевића, која је дала доказа да се с идејама и осећајима не двоји од народа и народну слободу и вољу ставља на врх свега.

2) Држава ова зваће се: КРАЉ ЕВИНА СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА. А владалац: КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА.

3) Она ће имати један државни грб, једну државну заставу и једну круну. Ови државни емблеми биће састављени из наших садашњих, посебних емблема. Државна целина облежаваће се државним грбом и државном заставом.

Државна застава, као симбол јединства, истицаће се на свима надлештвима Краљевине.

4) Посебне заставе, српска, хрватска и словеначка равноправне су и могу се истицати и слободно употребљавати у свима приликама. И грбови посебни могу се исто тако употребљавати слободно у свима приликама.

5) Сва три народна имена: Срби, Хрвати и Словенци, потпуно су равноправна на целој територији Краљевине, и свако их може слободно употребљавати у свима приликама јавног живота и код свих власти.

6) Обе азбуке, ћирилица и латиница, такође су потпуно равноправне и свако их слободно може употребљавати на целој територији Краљевине. Све државне и самоуправне власти дужне су и у праву употребљавати и једну и другу азбуку, саобраћавајући се у томе жељи грађана.

7) Све признате вероисповести вршиће се слободно и јавно. Православна, Римокатоличка и Мухамеданска вероисповест, које су по броју следбеника најјаче у нашем народу, биће једнаке и равноправне према држави.

На основу ових принципа законодавац ће се старати, да се чува и одржава Конфесионални мир, који одговара духу и прошлости целокупног нашег народа.

8) Календар треба што скорије изједначити.

9) Територија Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца обухвата сву ону територију, на којој живи наш троимени народ у компактној и непрекидној маси, и она се без повреде животних интереса целине не би смела крњити.

Наш народ не тражи ништа туђе: он тражи само своје и жели, да се сав, као једна целина, ослободи и уједини. И за то он, свесно и одлучно, искључује свако делимично решење свога народног ослобођења и уједињења. Наш народ поставља као једну нераздвојну целину проблем свога ослобођења од Аустро-Угарске и његовог уједињења са Србијом и Црном Гором у једну државу.

По начелу слободног народног самоопредељења ни један део ове целине не може се правично одвојити и присајединити другој којој држави без пристанка самога народа.

10) Јадранско Море, у интересу слободе и равноправности свих народа, биће слободно и отворено свима и свакоме.

11) Сви грађани (држављани) на целој територији једнаки су и равноправни према држави и пред законом.

12) Изборно право за избор народних посланика за Народно Представништво, као и изборно право за општине и друге управне јединице, једнако је и опште, и вршиће се непосредним и тајним гласањем по општинама.

13) Устав, који ће после закључења мира донети Уставотворна Скупштина, изабрана на основу општег и једнаког, непосредног и тајног права гласа, биће основа целом државном животу, извор и утока свих власти и права и по њему ће се уређивати целокупни државни живот.

Устав ће дати народу и могућност да развија своје посебне енергије у самоуправним јединицама, обележеним природним, социјалним и економским приликама.

Устав се има примити, у целини, у Уставотворној Скупштини бројно квилификованом већином.

И Устав и други закони, које буде донела Уставотворна Скупштина, ступају у живот када их Краљ санкционише.

Тако уједињени народ Срба, Хрвата и Словенаца састављао би државу, која би бројала око 12 милиона држављана. Она би била гаранција народне независности и свестраног народног културног напретка, јак бедем против германског надирања, неразлучни савезник свих оних културних народа и држава, које су истакле принцип права и слободе народа и принцип међународне правде, и достојан члан нове међународне заједнице.

Дано у Крфу 7/20 јула 1917. године.

Председник Ј угословенског Одбора.

Др. АНТЕ ТРУМБИЋ с. р.

адвокат, посланик и вођа Хрватске Народне Странке на

Далматинском Сабору, пређашњи председнк општине

-града Сплита, пређашњи посланик за варош Задар

у аустријском парламенту.

Председник Министарског Савета,

Министар Иностраних Дела

Краљевине Србије.

НИК. П. ПАШИЋ с. р.

